

JPF 2011/35

Rechtbank Leeuwarden

1 december 2010, 106108/FA RK 10-1353; LJN BO6148.

(mr. Van der Hoeven)

[X], in haar hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordigster van de minderjarige [A], te [woonplaats],

hierna ook te noemen: verzoekster,

advocaat: mr. E.M. van Blokland, kantoorhoudende te Amsterdam,

tegen

[Y] te [woonplaats],

hierna ook te noemen: verweerder,

advocaat: mr. E.J. Jongsma, kantoorhoudende te Joure.

Internationale erkenning, Openbare orde, Gehuwde vader

[WCA - 6 ; WCA - 10 ; lid 2 ; BW Boek 1 - 18b ; BW Boek 1 - 20c ; BW Boek 1 - 27 ; BW Boek 1 - 207 ; EVRM - 8]

» **Samenvatting**

Verweerder, woonachtig in Nederland, is de biologische vader van een in Nederland geboren kind. Verweerder was gehuwd met een andere vrouw ten tijde van de geboorte van het kind. De vader staat als vader vermeld op de Roemeense geboorteakte. De gemeente Groningen heeft bij brief van 7 mei 2009 geweigerd om de Roemeense geboorteakte van het kind te erkennen en daarom heeft zij geweigerd om een latere vermelding aan de Nederlandse geboorteakte toe te voegen. Verzoekster de moeder van het kind verzoekt vervolgens vaststelling van het vaderschap. Zij voert aan dat het kind daarbij een belang heeft, teneinde de minderjarige dezelfde juridische positie te doen verkrijgen als de andere kinderen van de man.

De rechtbank acht zich bevoegd kennis te nemen van het verzoek. Op grond van art. 6 Wet conflictenrecht afstamming past zij Roemeens recht toe als het recht van de gewone verblijfplaats van de minderjarige. Op grond van art. 56 van het Roemeens Familierecht kan het vaderschap gerechtelijk worden vastgesteld. De rechtbank acht de omstandigheid dat de vader al in de Roemeense geboorteakte van het kind vermeld staat, irrelevant. De rechtbank stelt het vaderschap van de verweerder vast.

[beslissing/besluit](#)

» **Uitspraak**

Procesverloop

(...; *red.*)

Motivering

Gelet op het verhandelde ter terechtzitting en op de aanwezige bescheiden, overweegt de rechtbank het volgende.

Feiten

Tussen partijen staat vast dat verweerder de biologische vader is van de minderjarige. Verweerder is gehuwd met een andere vrouw en heeft met haar vier kinderen. Verweerder was al gehuwd met deze vrouw ten tijde van de geboorte van de minderjarige. Verweerder staat als vader vermeld op de Roemeense geboorteakte van de minderjarige. Deze familierechtelijke betrekking wordt in Nederland niet erkend. De gemeente Groningen heeft bij brief van 7 mei 2009 geweigerd om de erkenning van de minderjarige door verweerder als latere vermelding aan de geboorteakte te hechten zoals door verzoekster was gevraagd. De gemeente beroept zich hierbij op de artikelen 1:20c jo 18b BW en artikel 10 lid 2 WCA. Voorts heeft verzoekster in Roemenië een gerechtelijke procedure gevoerd tot verkrijging van het eenhoofdig gezag over de minderjarige. Dit verzoek is toegewezen. Verweerder had in deze procedure geen verweer gevoerd.

Verzoek/verweer

Verzoekster verzoekt vaststelling van het vaderschap van verweerder over de minderjarige [A]. Zij voert aan daarbij een belang te hebben omdat de minderjarige dan dezelfde juridische positie krijgt als de andere kinderen van verweerder. Ook heeft de minderjarige op grond van artikel 8 EVRM er belang bij dat verweerder vermeld wordt in haar geboorteakte, aldus verzoekster. Verweerder stelt zich op het standpunt dat verzoekster geen belang heeft bij haar verzoek omdat hij al op de Roemeense geboorteakte als vader van de minderjarige staat vermeld. De bijzondere curator acht toewijzing van het verzoek in het belang van de minderjarige.

Rechtsmacht Nederlandse rechter en toepasselijk recht

Op grond van artikel 2 van de EEX-verordening is de Nederlandse rechter bevoegd om van de zaak kennis te nemen.

De rechtbank is van oordeel dat op grond van artikel 6 van de Wet Conflictenrecht Afstamming Roemeens recht van toepassing is op het verzoek. Partijen hebben immers geen gemeenschappelijke nationaliteit, verzoekster heeft de Roemeense nationaliteit en verweerder de Nederlandse, en geen gemeenschappelijke verblijfplaats. Dit betekent dat het recht van de verblijfplaats van de minderjarige van toepassing is, te weten Roemeens recht.

Naar het oordeel van de rechtbank is het verzoek tijdig ingediend. De rechtbank heeft hierbij gelet op artikel 60 (laatste alinea) van het Roemeens Familierecht.

Voorts kan op grond van artikel 56 van het Roemeens Familierecht het vaderschap op grond van een rechterlijk oordeel worden vastgesteld. Het is de rechtbank hierbij niet gebleken van nadere wettelijke vereisten danwel van het vereiste van een belangenafweging. Voorts acht de rechtbank de omstandigheid dat verweerder al in de Roemeense geboorteakte van de minderjarige staat vermeld niet relevant in deze procedure. Er kan immers geen erkenning als latere vermelding aan de Nederlandse geboorteakte worden gehecht.

Naar het oordeel van de rechtbank zijn er dan ook geen beletselen om het vaderschap van verweerder vast te stellen aangezien vaststaat dat hij de biologische vader is van de minderjarige.

Op grond van het voorgaande zal de rechtbank het verzoek toewijzen.

Beslissing

De rechtbank:

stelt het vaderschap van verweerder over [A], geboren [in 2008] in [gemeente], vast.

» Noot

In deze casus doet zich een ingewikkeld feitencomplex voor. De vader staat al vermeld op een buitenlandse geboorteakte, maar de gemeente Groningen heeft geweigerd de geboorteakte in te schrijven. De beroepstermijn tegen dit besluit van zes weken – op grond van art. 1:27 BW – is al ruim verstreken. Daarom verzoekt de vrouw in Nederland gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. Op grond van art. 6 Wet conflictenrecht afstamming moet het toepasselijk recht op dit verzoek worden vastgesteld. Bij gebreke aan een gemeenschappelijke nationaliteit van de man en de moeder alsmede een gemeenschappelijk gewone verblijfplaats van deze partijen, dient het recht van de gewone verblijfplaats van het kind te worden toegepast. In casu woont het kind in Roemenië en wordt derhalve Roemeens recht toegepast. *So far so good.*

De vraag rijst of de Nederlandse rechter toch op dit moment de vraag had moet stellen of het kind al in familierechtelijke betrekkingen stond met twee ouders. Gerechtelijke vaderschapsstelling is in dit geval in Nederland immers niet mogelijk, zie: art. 1:207 lid 2 BW. Ervan uitgaande dat het Roemeens recht ook een dergelijke bepaling kent (wat redelijk vanzelfsprekend is), hoe had de rechter dit moeten oplossen? Om deze voorvraag te beantwoorden dient eerst naar de Roemeense geboorteakte te worden gekeken. Hierdoor rijst de vraag of deze in het buitenland opgemaakte geboorteakte in Nederland voor erkenning in aanmerking komt. Hoewel deze vraag al op 7 mei 2009 ontkennend door de gemeente is beantwoord, dient de rechter deze vraag ambtshalve te stellen (art. 25 Rv).

Uit de processtukken is af te leiden dat het vaderschap van de man tot stand gekomen is door een erkenning volgens Roemeens recht in Roemenië. Op grond van art. 10 lid 1 Wet conflictenrecht afstamming (WCA) kan een in het buitenland tot stand gekomen geboorteakte in Nederland worden erkend indien hij in overeenstemming met de plaatselijke voorschriften door een bevoegde instantie is opgemaakt. In lid 1 staat verder vermeld dat de bepalingen in art. 9 lid 1 onder b en c, lid 2 en 3 WCA van overeenkomstige toepassing zijn. Art. 9 lid onder c schrijft voor dat een buitenlands rechtsfeit of een buitenlandse rechtshandeling niet voor erkenning in aanmerking komt, indien zij onverenigbaar is met de Nederlandse openbare orde. Deze algemene openbare orde-exceptie wordt ten aanzien van de erkenning van buitenlandse rechtsfeiten en rechtshandelingen nader geconcretiseerd in art. 10 lid 2 WCA, waarin drie specifieke situaties zijn voorgeschreven die sowieso in strijd zijn met de Nederlandse openbare orde. In casu is de situatie in sub a relevant, namelijk dat een in het buitenland tot stand gekomen erkenning niet in aanmerking komt voor erkenning, indien deze is verricht door een Nederlander die naar Nederlands recht niet bevoegd zou zijn het kind te erkennen.

Hoewel het er op het eerste gezicht op lijkt het dat de gemeente deze exceptie goed heeft toegepast, dient wel gekeken te worden naar de uitzonderingen in art. 1:204 lid 1 aanhef en onder e BW. Alvorens in te gaan op deze uitzonderingen, is het noodzakelijk om de reikwijdte van de exceptie af te bakenen. Volgens het Hof Amsterdam (LJN BG2522, «JPF» 2009/73) bijvoorbeeld, is art. 1:204 lid 1 aanhef en onder e BW niet van toepassing in die gevallen waarin de man ten tijde van de erkenning een geregistreerd partnerschap heeft met een andere vrouw, terwijl de Rechtbank Arnhem deze eis wel heeft toegepast in de situatie dat de man gehuwd is met een andere man (LJN BI3495). Twee vragen doen zich hier voor met betrekking tot de invulling van dit criterium in het kader van art. 10 lid 2 WCA.

1. Wanneer kan aan de voorwaarden van deze uitzonderingen worden voldaan in een internationale context?; en
2. Moet vooraf toestemming aan de rechtbank worden gevraagd in dergelijke situaties?

Ad 1.

Met betrekking tot de eerste vraag zijn er twee relevante uitspraken. Op 27 mei 2005 heeft de Hoge Raad deze vragen beantwoord met betrekking tot een erkenning die in Turkije had plaatsgevonden (LJN AS5109). Bij het beoordelen van een dergelijke situatie heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de “aantoonbare belangstelling en betrokkenheid van de man bij het kind zowel vóór als na de geboorte” van belang is. Daarbij heeft de Hoge Raad bepaald dat meer is vereist dan enkel contact gedurende een beperkte tijd.

Ad 2.

Met betrekking tot de tweede vraag heeft de Hoge Raad een duidelijk antwoord verschaft op 28 april 2006 (LJN AU9237). In deze zaak stond de vraag centraal of de erkenning in Vietnam van een daar uit een Vietnamese moeder geboren kind door een op dat tijdstip met een andere vrouw gehuwde Nederlandse man hier te lande als rechtsgeldig kon worden erkend. Naar het oordeel van de rechtbank (dat ook in cassatie stand heeft gehouden) voldeed de man toen hij het kind erkende materieel aan de eis van art. 1:204 lid 1 aanhef en lid 1 onder e BW, namelijk dat tussen hem en het kind een nauwe persoonlijke betrekking bestond. De vraag is echter gerezen of de man voorafgaand aan de erkenning ook toestemming nodig had van de rechtbank. De Hoge Raad heeft dienaangaande overwogen dat

“het enkele feit dat deze rechterlijke vaststelling niet aan de erkenning in Vietnam is voorafgegaan, niet het oordeel [kan] dragen dat het erkennen van die handeling op de voet van het bepaalde in art. 10 lid 1 WCA zou leiden tot een gevolg dat strijdig is met de fundamentele beginselen of waarden van de Nederlandse rechtsorde.”

In het onderhavige geval betekent dit dat als de man aan het materiële criterium van art. 1:204 lid 1 aanhef en onder e BW voldeed (namelijk dat er een nauwe persoonlijke betrekking bestaat tussen hem en het kind), de buitenlandse erkenning in Nederland in aanmerking moet komen voor erkenning zonder dat de man rechterlijke toestemming voorafgaand aan de erkenning hoeft te verzoeken. Dat had de rechter in dit geval eerst moeten vaststellen. Indien aan dit criterium was voldaan, dan had de erkenning van de man in Nederland moeten worden erkend en had het verzoek tot gerechtelijke vaststelling moeten worden afgewezen.

I. Curry-Sumner,